

РЕШЕНИЕ

№ 3718

гр. София, 07.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Ж СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калина Анастасова

Членове: Темислав М. Димитров
Теодора Анг. Карабашева

при участието на секретаря Мария Т. Методиева
като разгледа докладваното от Теодора Анг. Карабашева Въззивно гражданско дело № 20231100503401 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от Б. Б., чрез процесуалния му представител – адв. Б. Е., срещу Решение от 11.11.2022 г., постановено по гр.д. № 8152/2020 г. по описа на СРС, ГО, 57-ми състав, с което на основание чл. 30, ал. 1 ЗН вр. чл. 29, ал. 1 ЗН е възстановена запазената част на И. Б. до размер на 1/3 ид.ч. от наследството на баща □ – Н.П. Б. по иска, предявен срещу Б. Б. и с което дарението, извършено с нотариален акт № 66/10.11.1988 г. по нот.д. № 5123/88 г. с предмет апартамент № 32, находящ се в гр. София, ж.к. „*****“ е намалено с 1/6 ид.ч.

В жалбата са наведени доводи за неправилност и необоснованост на съдебното решение. Твърди се, че разпоредбата на чл. 77 ЗН не предвижда срок, в който наследодателят може да разпредели имуществото си приживе. Делбата е извършена в изискуемата от закона форма. Прави се доказателствено искане за повторен разпит на свидетеля А.Г., която да отговори на въпросите подписвала ли е процесното споразумение, получавала ли е пари от него и дали има информация ищцата да е получавала пари от същото. Иска се отмяна на първостепенното решение и постановяване на друго, с което исковите да се отхвърлят като неоснователни. Претендират се разноски.

В законоустановения срок по реда на чл. 263, л. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от И. Б., чрез процесуалния □ представител – адв. И. Н., в който се съдържат съображения за неоснователност на същата. Поддържа се, че решението на СРС е

правилно и законосъобразно и моли същото да бъде потвърдено. Претендират се разноски.

Софийският градски съд, в изпълнение на правомощията си по чл. 269 ГПК, след като извърши служебна проверка за валидност и допустимост на решението и прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, съобразявайки основанията за неправилност, посочени във въззивната жалба, прие следното:

Първоинстанционното решение е валидно, а в обжалваната част и допустимо. Не е допуснато нарушение на императивни материалноправни норми.

На осн. чл. 272 ГПК настоящият състав споделя изводите на първоинстанционния съд, касаещи фактическата и правна страна на спора. В допълнение към изложеното от СРС и като съобрази доводите във въззивното производство, съдът намира следното:

Страните не спорят, а и от препис-извлечение от акт за смърт № 1279/16.12.2019 г. и от удостоверение за наследници изх. № РЛН-УГ01-21509/17.12.2019 г., издадени от Столична община – район "Люлин", се установява, че Н.П. Б. с ЕГН: ***** е починал на 16.12.2019 г. и е оставил за свои наследници децата си И. Б. (ищца) и Б. Б. (ответник).

Установява се от нотариален акт № 66 от 10.11.1988 г., т. XXXI, н. д. № 5123/1988 г. по описа на нотариус Кочаровски, че преди смъртта си наследодателят Н. Б. е дарил на малолетния си към онзи момент син Б. Б., чрез особения му представител Л.С.И., ап. № 32, находящ се в гр. София, ж. к. „*****, *****.

Представено е и писмо от Столична община, дирекция „Общински приходи“, отдел „*****, от което се установява, че данъчната оценка на процесния недвижим имот за календарната 2020 г. е 42 851.30 лева.

Към доказателствената съвкупност е приобщен и нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 120, том VIII, нот. Дело № 1324/2020 г., изготвено от нотариус И.Д. с рег. № 039, от който се установява, че на 12.08.2020 г. Б. Б. е прехвърлил правото на собственост върху собствения си недвижим имот - ап. № 32, находящ се в гр. София, ж. к. „*****, ***** върху В.Н.К.Й., И.О.Й. и А.П.К.-К..

По делото е приложено и споразумение, сключено на 29.11.1990 г. между А.Б.М., Н.П. Б., А. К.Б. и И. Н. Б., от което се установява, че наслениците по закон на Н. Б. А.К.Б. и И. Н. Б. са получили от родителите си срещу запазената част като наследници всяка по 5 000.00 лева и нямали претенции във връзка с извършената доброволна делба приживе на ап. № 32, находящ се в гр. София, ж. к. „*****, *****.

В производството пред СРС са приети от страните заключение по съдебно-почеркова експертиза, както и допълнение към нея, в които вещото лице достига до извод, че от представени за изследване сравнителен материал, се констатира, че подписът, положен в мястото за „подписи: 4. И. Б.“ в споразумението от 29.11.1990 г. не е положен от И. Б.. В хода на производството е прието и заключение по съдебно-графическа експертиза, в което вещото лице също констатира, че подписът, положен в мястото за „подписи: 4. И. Б.“ в споразумението от 29.11.1990 г. не е изпълнен от И. Б..

Пред СРС са събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетеля И.И.В., който

споделя, че ищцата не била в добри отношения с баща си и той не ѝ помагал. Твърди, че не знае дали ищцата е получавала пари за уравниване на дела си. В хода на производството е разпитана и свидетелката А. К.Г., която споделя в показанията си, че не е присъствала при подписването на споразумението и че не е подписвала такова споразумение.

В производството пред СГС въззивникът не поддържа направеното с въззивната жалба доказателствено искане за повторен разпит на свидетел.

При тези данни настоящият състав приема следното от правна страна:

Претенцията за намаляване на завещателни или дарствени разпореждания е самостоятелно субективно потестативно право. То се упражнява чрез конститутивния иск по чл. 30, ал. 1 ЗН, който може да бъде предявен само от наследници с право на запазена част. Такива, съгласно чл. 28, ал. 1 ЗН, са низходящите, родителите или съпругът на наследодателя. Когато наследникът, чиято запазена част е накърнена, упражнява това право спрямо лица, които не са наследници по закон, необходимо е той да е приел наследството по опис (чл. 30, ал. 2 ЗН).

При предявен иск по чл. 30, ал. 1 ЗН за възстановяване на запазена част от наследството, накърнена с универсално завещателно разпореждане, не се образува наследствена маса по чл. 31 ЗН, а възстановяването се извършва чрез дробта по чл. 28 или чл. 29 ЗН, съставляваща размера на запазената част. При предявен иск по чл. 30, ал. 1 ЗН за възстановяване на запазена част от наследството, накърнена с дарение или завет, се образува маса по чл. 31 ЗН, за да се определи размерът на разполагаемата и запазена части и да се прецени накърнена ли е запазената част. Когато обаче наследодателят се е разпоредил с един дарствен акт в полза на едно лице с цялото включено в наследството имущество, при което след смъртта на наследодателя в наследството не са останали нито активи, нито пасиви, не се образува наследствена маса по чл. 31 ЗН, а възстановяването се извършва чрез дробта по чл. 29 ЗН, съставляваща размера на запазената част. Това е така, защото и в тази хипотеза липсват свободни имущества, от които лицата по чл. 28, ал. 1 ЗН биха могли да получат онова, което съставлява тяхна запазена част от наследството. В този смисъл са и цитираните от районния съд решение № 28 от 21.02.2014 г. по гр. д. № 825/2012 г. на ВКС, II г. о. и решение № 229 от 5.12.2013 г. по гр. д. № 3663/2013 г. на ВКС, II г. о.

В случая е предявен иск по чл. 30, ал. 1 ЗН за възстановяване на запазена част, накърнена с извършено от наследодателя дарение на недвижим имот – апартамент. Искът е предявен от наследник по закон с право на запазена част – ищцата е низходяща (дъщеря) на наследодателя Н. Б.. Ответник по иска е друг наследник по закон (син на Н. Б.), поради което ограничението на чл. 30, ал. 2 ЗН не важи. Наследствена маса по чл. 31 ЗН не следва да се образува, тъй като с процесния договор за дарение наследодателят се е разпоредил в полза на ответника с цялото включено в наследството имущество и след смъртта на наследодателя в наследството не са останали нито активи, нито пасиви. Съгласно чл. 29, ал. 1 ЗН запазената част на ищцата възлиза на 1/3 от имуществото на наследодателя. Това е така, защото след смъртта си същият е оставил за законни наследници двете си деца. Видно обаче от приложените доказателства процесният апартамент № 32 е бил семейна

имуществена общност между общия на процесните страни наследодател – Н. Б. и съпругата му към момент на извършване на дарението – А.Б.М., поради което и наследодателят е притежавал $\frac{1}{2}$ ид.ч. от процесния апартамент. За всеки от двамата низходящи запазената част от имуществото на наследодателя е $\frac{1}{3}$ ид. ч. от същото. Затова на ищцата следва да бъде възстановена запазената \square $\frac{1}{3}$ идеална част от наследството на баща \square Н. Б., съставляващо половината от процесния имот, като дарението бъде намалено с $\frac{1}{6}$ ид. ч.

Неотносимо към спорния предмет е направеното с въззивната жалба оплакване на ответника за извършена приживе делба на наследството по реда на чл. 77 ЗН. С иска по чл. 30, ал. 1 ЗН не се разрешава спор за собственост – не се установява със сила на пресъдено нещо принадлежността на правото на собственост върху дарения имот, съсобствениците и размерите на дяловете им, а се цели намаляване на дарствени и завещателни разпореждания до размера, необходим за допълване на запазена част на ищеца от наследството. Отделно, както и правилно СРС е посочил, извършената приживе делба няма как да е породила целения правен ефект поради обстоятелството, че процесното дарение е извършено две години преди посочената дата в споразумението, а от приложените доказателствени материали се установява, че в този момент процесният недвижим имот ап. 32 не се е намирал в патримониума на Н. Б. и на съпругата му.

Поради съвпадение между изводите на настоящата инстанция с тези на районния съд, първоинстанционното решение ще следва да бъде потвърдено в обжалваната част.

По разноските:

При този изход на делото и съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК, въззивникът следва да бъде осъден да заплати на въззиваемата направените от последната разносики пред настоящата инстанция. Претендират се 1 200.00 лв. адвокатско възнаграждение. Възражението на въззивника за липса на ясно уточнение за претендираното адвокатско възнаграждение е неоснователно. В представения по делото договор за правна защита и съдействие изрично е посочено, че правомощията на процесуалния представител се изразяват в процесуално представителство пред СГС по подадена жалба срещу решение на СРС 57 с-в по гр.д. № 8152/2020 г. от Б. Б..

С оглед на горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА в цялост решение от 11.11.2022 г., постановено по гр.д. № 8152/2020 г. по описа на СРС, ГО, 57-ми състав.

ОСЪЖДА Б. Б., орден на ***** г., притежаващ паспорт ***** от 14.08.2014 г. и със съдебен адрес: гр. София, ул. „***** – адв. Б. Е. на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да заплати на И. Б., родена на ***** г. и живуща в Швейцария ***** със съдебен адрес: гр. София, пл. ***** търговски дом, етаж 1, кантора 154 – адв. И. Н. сумата от 1 200.00 лв. - разносики за процесуално представителство пред въззивната инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд, при условията на

чл. 280 ГПК, в едномесечен срок от получаването му от страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____